

Les faves comptades de l'audiovisual en català

Text > JORDI DORCA

Il·lustració > XAVIER ROQUETA

Per mitjà de la Directiva europea de serveis de comunicació audiovisual (DECAV), la Unió Europea ha obligat el Govern espanyol a reformar la seva llei estatal del sector. La reforma era una oportunitat per reordenar la indústria i posar-la al dia, però no ha estat així, o almenys no ho ha estat en tota la seva extensió. El cas més paradigmàtic és la presència de les llengües cooficials a les diferents produccions i plataformes, però també hi ha hagut altres aspectes. La llei sembla un pretext per fer que les imposicions de tot tipus a les grans plataformes siguin tan laxes com sigui possible, i, d'aquesta manera, fer que aquestes indústries vegin Espanya, en aquest cas Madrid, com un lloc propici per instal·lar-hi la seva seu. Només així podem explicar que França imposi una obligació de finançament anticipat d'un 20 % dels beneficis obtinguts; Itàlia, un 15 %, i Espanya, només un 5 %. Veient aquesta intenció primigènia del Govern, era difícil d'imaginar que fos possible cap imposició de quotes lingüístiques al seu catàleg. Per satisfer les demandes d'Esquerra Republicana de Catalunya, en un primer acord es va establir que el 6 % del total dels continguts havia de ser en eusquera, gallec o català, però el text final no va imposar aquestes quotes a les grans companyies internacionals, que tenen escassament un 1 % del catàleg en aquestes llengües, emparant-se amb el fet que la DECAV no preveu aquestes contingències. En canvi, sí que hi obliga les companyies estatals, que és tant com dir Atresmedia, perquè Filmin i Movistar ja superen aquesta proporció avui en dia. Per evitar que no s'aproveïssin els pressupostos generals de l'Estat, es va buscar una altra solució: instar HBO, Netflix i Amazon a dedicar un 5 % dels seus ingressos a producció europea; 140 milions anuals, dels quals un 70 % ha de ser per a films i sèries independents, uns 98 milions. L'acord estableix que un 15 % d'aquests 98 milions (és a dir, al voltant d'uns 15 milions) sigui per a propostes en què es parlin les llengües cooficials. En total hi haurà uns 25 milions a repartir: 15 milions aportats per les plataformes i 10 milions, pel Go-

vern. D'aquest total, calculo que aproximadament uns 18 milions d'euros seran per a produccions en català. Si tenim en compte que una sèrie de TV3 pot costar uns 2,5 milions d'euros i que una de Movistar pot arribar als 6 milions, la cosa dona per poc. Són faves comptades i escasses.

I ara què cal fer? Jo crec que, en primer lloc, la Generalitat haurà de negociar amb les companyies internacionals la inclusió de continguts en català, de la mateixa manera que ho va fer amb Movistar uns anys enrere. Ja sabem que la lògica empresarial està molt lluny de la defensa de la diversitat lingüística i cultural, però si se'ls ofereix l'enorme ventall de films i sèries ja doblats o subtítolats en català de manera gratuïta, pot ser factible que els incloguin als seus fons. També caldrà augmentar els recursos destinats als ajuts de producció cinematogràfica i televisiva en català, més enllà dels fons que provinguin de l'Estat i les companyies de vídeo per encàrrec. Aquestes subvencions han de proposar-se des de la Conselleria, des de l'Institut Català

de les Empreses Culturals (ICEC) o des de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), i cal que facin augmentar el nombre de produccions en llengua catalana. Aquest any, només sis pel·lícules rodades en català competeixen als premis Gaudí, una situació que és insostenible i que s'ha de

corregir immediatament. I, per acabar, la CCMA ha de canviar; s'ha d'adaptar als nous temps i s'ha de convertir en una gran difusora de propostes de ficció, documentals i d'entreteniment destinades a tota mena de públic, especialment als més joves; així farem que els seus imaginaris i referents tornin a ser en català, un fet que, malauradament, ha deixat de ser així a causa de polítiques tan erràtiques com les que han destinat diners a insulsos canals esportius i han

deixat deseparats i sense pressupost els canals infantils i juvenils. En l'audiovisual ens hi juguem la pervivència de la nostra llengua. Són faves comptades.

